

Varar i treure les barques a la platja

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Platja de Pineda, s/n.

Coordenades:

Latitud: 41.621862882018
Longitud: 2.6934461295605
UTM Est (X): 474462
UTM Nord (Y): 4607839

Classificació

Número de fitxa: 08163 - 232
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Tècnica artesanal
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVI-XXI
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Altres
Titularitat: Pública

Fitxes associades:

[Ofici de pescador](#)

[Màquina de treure barques](#)

Autoria de la fitxa

Data de registre de la fitxa:

Jordi Montlló Bolart i Oleguer Massaguer i Cassola
dt., 11/06/2024 - 12:15

Descripció

Els pobles de costa acostumaven a tenir les barques de pesca a les platges, sempre i quan no hi hagués un port o cala de refugi proper. Aquest fet comportava que l'acció de moure les barques cap al mar i viceversa es veiés dificultat per l'existència de la sorra. El sistema tradicional per moure les embarcacions ha consistit en fer-les lliscar damunt de travesses de fusta, anomenades pals, impregnades de greix, anomenat seu, que es desplacen a mesura que queden fora de l'embarcació. Aquesta acció rep el nom de *varar*, quan es tracta d'entrar la barca a l'aigua, i *treure* quan es tracta de fer-la sortir del mar.

La varada es realitzava a força de braços, en canvi, la treta es realitzava amb l'ajuda de bous i/o cavalls i aparells reductors, i a partir d'inicis del segle XX, amb l'ajuda de cabrestants mecànics. A Pineda de Mar, quan ho feien els bous, eren de cal Coix; però els dies de temporal també s'utilitzaven els bous de can Boia i també algun cavall. Cal Coix i cal Boia eren dues cases properes a la platja que formaven part del Raval de Mar.

Tant la varada com a la treta, tenen un moment crític per la seguretat de l'embarcació i dels pescadors que van a bord. Es tracta del moment en que la barca es troba a mercè de les onades, just al trencant. Per aquest motiu, existia la figura del paler, home encarregat de posar els últims pals en la varada i els primers pals en la treta. L'experiència d'aquests homes feia que sabessin quin era el moment oportú per garantir que l'embarcació evitava els embats de les onades al bot de l'aigua i, al mateix moment, que la barca se situés sobre dels pals per així poder desplaçar-la damunt la sorra.

A Pineda de Mar, actualment encara podem observar aquests coneixement ancestrals a l'hora de moure les barques que es troben a la platja, ara ja destinades a la pesca recreativa i a la navegació a vela llatina.

Història

L'acció de varar i treure les barques damunt dels pals enseuats ha existit a Pineda de Mar d'ençà que la primera embarcació deuria arribar a la platja, que tractant-se d'un poble costaner ens podem imaginar que fou fa uns quants segles.

